

36. Teurastamo¹⁾

(Yleinen teurastamo)

Teurastamolautakunta

Kokoonpano ja kokoukset. Kokouksessaan tammikuun 9 p:nä kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi isännöitsijä J. Mehdon sekä lautakunnan muiksi jäseniksi tarkastaja S. Koskisen, putkien asentaja V. Saarelan, talousneuvos W.A. Piekkolan, majuri P. Strandin, teurastaja Y.A. Pajulan, eläinlääkintöneuvos A.G. Backmanin, agronomi U.H. Forssin ja toimitusjohtaja W.J. Elkin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa toimi valtuutettu K-E. Östenson. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi kauppias W.J. Elki ja sihteerinä apulaiskaupunginsihteerä A. Blomberg. Teurastamolautakunta kokoontui 16 kertaa. Sen käsittelemien asioiden pykäläluku oli 160 ja lähetettyjen kirjeiden luku 50.

Lausunnot ym. Lautakunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle lausuntoja ja esityksiä, jotka mm. koskivat: Helsingin Kunnantöynteikijäin Keskustoimikunnan esitystä, että teurastamo on luettava teollisuuslaitosten ryhmään kuuluvaksi ja sen mukaan töynteikijöille erinäisissä töissä maksettava korotusta ohjepalkkoihin; Helsingin kaupungin Virkamiesyhdistyksen esitystä teknikkokunnan palkkojen tarkistamisesta; kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomusta v:ltä 1951; järjestelytoimiston tiedustelua tapaturmakustannuksista; Helsingin Kunnantöynteikijäin Keskustoimikunnan esitystä, että tuntipalkkaisille teurastajille olisi maksettava heidän urakkatyönsä väliaikoina suorittamastaan tuntityöstä urakkatyössä ansaittu keskimääräinen tuntipalkka; lihankuljetusta koskevien terveydenhoidollisten määräysten antamista Helsingin kaupunkia varten; ns. luontoisetukomitean mietintöä; 3 vuoden rakennusohjelman laatimista; ehdotusta v:n 1953 talousarvioksi; 5-jäsenisen komitean asettamista valmistelevaan kysymystä teurastamon taksojen ja maksujen tarkistamisesta; puhdistuslaitoksen (ent. nimi lantala) piirustusten hyväksymistä; oppisopimusten solmimista teurastajaharjoittelijoiden kanssa.

Muista lausunnoista ja ehdotuksista mainittakoon edellisten lisäksi lausunnot, jotka koskivat: Elki oy:n kirjelmää juoksukissojen painoeroista; Helsingin Lihakauppiasyhdistyksen toivomusta syväjäädyyttämön aukioloajan muuttamisesta; palkkalautakunnalle tehtyä esitystä tuntipalkkaisen teurastajien siirtämisestä työehtosopimussuhteesta viranhaltijasuhteeseen; ruhojen halkaisusahan hankkimista; erinäisten teurastamomaksujen tarkistusehdotusta; teurastamon toimiston johtosäännön muuttamista; kalasataman vuokrien tarkistusta; tukkuhallin ja lihantarkastamon aukioloajan tilapäistä muuttamista Olympian kisojen aikana; Helsingin Kalatukukauppiaiden esitystä, että kalasataman vuokrat korotettaisiin vain 50 %; lausuntoa höyrynhankintasopimuksesta; suu- ja sorkkataudin takia teurastettujen eläinten lihojen säilyttämistä ja myyntiä kaupungin teurastamolla sekä maidontarkastamon pihamaan kunnostamista.

Toimitusjohtaja T.H. Tallqvist teki 10 päivän virkamatkan Tukholmaan, Malmöön, Kööpenhaminaan, Göteborgiin ja Uddevallaan tutustuen sikkäläisiin teurastamoihin. Toimitusjohtaja T.H. Tallqvist, yliesimies R. Åker-

man ja teurastaja Y. Pajula tekivät tutustumismatkan Lahden, Tampereen ja Lappeenrannan teurastamoihin.

Apulaisjohtaja J.K. Sjölundille myönnettiin apuraha osallistumista varten Pohjoismaiden eläinlääkärihygienikkojen kokoukseen Göteborgissa kesäkuun 7-8 p:nä.

Eläinlääkäri B.O. Engdahlille myönnettiin apuraha opiskelua varten Saksassa Hannoverin eläinlääkärikorkeakoulussa.

Käyttöpäällikkö K.V. Wirtanen teki 11 vrk kestäneen virkamatkan Ruotsiin ja Hollantiin tutkimaan syväjäädäytämön rakenteisiin liittyviä yksityiskohtia.

Kalasatama

Kalasataman neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja T.H. Tallqvist sekä jäseninä agronomi U.H. Forss lautakunnan edustajana, tarkastaja S. Koskinen vähittäiskuluttajien edustajana, johtaja A.K. Vainio edustaen Suomen Kalakauppiaitten liittoa, professori T.H. Järvi Suomen Kalastusyhdistystä, kauppias N.F. Karlsson Helsingin Kalakauppiasyhdistystä ja kalastusneuvos F.G. Gottberg Nylands Fiskarförbundia.

Teurastamon toiminta

Henkilökunnassa tapahtuneet muutokset. Kaupunginhallitukselle ehdotettiin, että johtaja T.H. Tallqvist, joka elokuun 4 p:nä täytti 67 vuotta, saisi pysyä virassaan vielä yhden vuoden, minkä ehdotuksen palkkalautakunta hyväksyi. Toimistoapulaiseksi nimitettiin M. Hietanen helmikuun 1 p:stä alkaen, teurastajaksi nimitettiin V. Toivola heinäkuun 1 p:stä alkaen, vartija T. Rajokangas vs. vaakaajaksi helmikuun 1 p:stä sekä sp. vaakaajaksi heinäkuun 1 p:stä, vartijoiksi nimitettiin T. Penttinen ja V. Lindberg sekä tp. vaakaajaksi E. Kärhä heinäkuun 1 p:stä, metallikorjausmies A. Wirtanen erosi kesäkuun 30 p:nä, metallikorjausmieheksi nimitettiin O. Ilmonen elokuun 1 p:stä alkaen, halliapulaiseksi C. Wilkman marraskuun 1 p:stä alkaen, tilapäisiksi teurastajiksi nimitettiin seuraavat tuntipalkkaiset teurastajat: N. Fräntilä, K. Heinonen, E. Hämäläinen, L. Lehti, K. Lindgren, R. Myllymäki, M. Saaristo ja O. Vesämäki syyskuun 1 p:stä alkaen ja lokakuun 1 p:stä alkaen V. Saarinen, L. Salo ja T. Tuominen. Teurastaja S. Sandvik sai jatkaa tuntipalkkaisena teurastajana marraskuun 1 p:stä alkaen, teurastaja V. Tampio määrättiin omasta pyynnöstään aputöihin 6 kuukauden ajaksi, eli siksi, kunnes esittää hyväksyttävän, virkaan vaadittavan lääkärintodistuksen, käyttöpäällikkö K.V. Wirtanen määrättiin valvomaan syväjäädäytämön rakennustöitä, toimistoapulainen M. Anttilalle myönnettiin synnytyslomaa joulukuun 28 p:stä maaliskuun 23 p:ään 1953, sijaiseksi määrättiin toimistoapulainen M. Hietanen, jonka sijaiseksi määrättiin A. Koskenmäki.

Tilapäinen työvoima ja vuosilomasijaiset: Toimistoapulaisten vuosilomasijaisina toimivat R. Idman ja S. Rautio kesäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään, E. Rautio toukokuun 28 p:stä elokuun 31 p:ään, toimistoapulaisen sijaisena M. Lahtinen tammikuun 1 p:stä 31 p:ään, vaakaajien vuosilomasijaisena toukokuun 12 p:n ja elokuun 31 p:n välisenä aikana H. Jump-panen, tilapäisinä vuosilomasijaisina eläinlääkärit K.K. Kallela syyskuun 1 p:stä 20 p:ään, E. Nordström heinäkuun 1 p:stä elokuun 31 p:ään ja M. Pippingsköld heinäkuun 1 p:stä 31 p:ään sekä konemestarin sijaisena V. Mahkonen toukokuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n välisenä aikana.

Tuotantokomitea. Teurastamon tuotantokomiteaan valittiin v:ksi 1952 seuraavat henkilöt: työnantajan edustajiksi H. Tallqvist ja K.V. Wirtanen sekä R. Åkerman, toimihenkilöiden edustajiksi K. Carlander ja B.O. Engdahl vakinaisiksi sekä varalle O. Mustonen ja V. Troberg, työntekijöiden edustajiksi valittiin A. Wirtanen, A.E. Wirtanen, T. Jablonsky, L. Kervinen ja

Y. Pajula sekä varajäseniksi V. Tampio, L. Saarinen, L. Ylén, K. Salo ja Y. Tiemaa. Puheenjohtajana toimi H. Tallqvist ja sihteerinä K. Carlander.

Teurastusosastot. Teurastusosastoilla teurastettiin ja tarkastettiin kertomusvuonna alempana mainitut määrät eri eläimiä. Vertailun vuoksi julkastaan myös vv:n 1948 - 1951 luvut.

	1948	1949	1950	1951	1952
Sonneja ja härkiä	2 438	5 462	4 973	4 921	4 403
Lehmiä	11 120	12 201	13 497	14 927	15 949
Hiehoja ja isoja vasikoita..	10 485	21 349	22 284	21 687	18 088
Pikkuvasikoita	6 743	8 429	7 397	5 861	5 245
Lampaista ja vuohia	15 124	21 750	18 648	10 789	9 300
Sikoja	15 887	44 619	25 673	26 727	26 551
Porsaita	235	1 297	860	856	466
Hevosia	2 538	1 439	2 295	2 438	2 713
Yhteensä	64 570	116 546	95 627	88 206	82 715

Edelläluetellut v:n 1952 ruhot vastasivat 6 829 671 kg lihaa, josta 55.4 % oli nautakarjan, 1.9 % lampaan, 34.4 % sian ja porsaan sekä 8.3 % hevosen lihaa.

Teurastusten jakautuminen eri kuukausille käy ilmi taulukosta n:o III.

Tarkastuksissa määrättiin erikoiskäsitteltäviksi 3 sonnin, 28 lehmän ja 26 ison vasikan ruhoa, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja, kpl kg		Hylättyjä ruhon osia, kpl kg		Kaikkiaan, kg
Sonneja	-	-	3	18	18
Lehmiä	20	2 926	30	258	3 184
Hiehoja ja isoja vasikoita..	8	421	6	43	464
Pikkuvasikoita	29	361	1	6	367
Lampaista	5	57	9	24	81
Sikoja	86	6 145	292	1 207	7 352
Porsaita	4	118	-	-	118
Hevosia	6	1 568	3	51	1 619
Yhteensä	158	11 596	344	1 607	13 203

Sitä paitsi hylättiin kaikkiaan 18 721 kg eläimiä, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 31 924 kg.

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet tuotiin kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse, kuten allaolevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita	Rautateitse saapuneita	Kaikkiaan
Raavaita	19 044	24 641	43 685
Lampaista ja vuohia ...	5 470	3 830	9 300
Sikoja	23 889	3 128	27 017
Hevosia	1 704	1 009	2 713
Yhteensä	50 107	32 608	82 715

Karjatallien käyttö. Kaikkiaan oli yötä talleissa 25 341 eläintä eli 30.6 % kaikista teuraseläimistä. Raavaita oli talleissa 13 106 kpl eli 51.7 %, lampaista 3 131 kpl eli 12.4 %, hevosia 787 kpl eli 3.1 % ja sikoja 8 317 kpl eli 32.8 %.

Rehujen käyttö. Kaikkiaan käytettiin vuoden aikana 54 314 kg heiniä ja pahoja ja 11 860 kg perunoita.

Suolipesimässä puhdistettiin suolia ja mahoja seuraavasti: raavasten 38 440 kpl, sikojen ja hevosten 29 730 kpl, pikkuvasikoiden ja lampaiden 14 545 kpl eli yhteensä 82 715 eläimen suolet ja mahat.

Vuotien tarkastus. Teurastamossa teurastettujen eläinten vuotia tarkastettiin eri kuukausina seuraavat määrät:

	Tarkastettu, kpl	Leimattu, kpl			Hylkyvikoja,			Luonnonvikoja,	
		I lk	II lk	III lk	kpl	%	kpl x)	kpl	%
Tammikuu	4 493	3 828	656	9	70	1.6	42	553	12.3
Helmikuu	3 098	2 960	405	3	58	1.9	40	310	10.0
Maaliskuu	3 322	2 975	331	16	50	1.5	41	256	7.7
Huhtikuu	3 466	3 072	349	45	55	1.6	62	277	8.0
Toukokuu	5 244	4 658	476	110	82	1.6	32	472	9.0
Kesäkuu	3 260	3 025	177	58	47	1.4	26	162	5.0
Heinäkuu	7 100	6 612	448	40	95	1.3	52	341	4.8
Elokuu	5 644	5 254	380	10	83	1.5	30	277	4.9
Syyskuu	6 108	5 690	410	8	100	1.6	42	276	4.5
Lokakuu	5 847	5 244	595	8	56	1.0	47	500	8.6
Marraskuu	4 232	3 614	612	6	57	1.3	36	525	12.4
Joulukuu	3 371	2 762	602	7	35	1.0	57	517	15.3
Yhteensä	55 185	49 424	5 441	320	788	1.4	507	4 466	8.1

Lisäksi tarkastettiin seuraavat määrät maalaisvuotia:

	Tarkastettu, kpl	Leimattu, kpl			Hylättyjä, kpl	Kuivia, kpl
		I lk	II lk	III lk		
Tammikuu	1 133	955	148	30	-	-
Helmikuu	1 091	904	165	22	-	-
Maaliskuu	1 058	854	170	34	-	-
Huhtikuu	1 578	1 228	260	90	-	-
Toukokuu	1 195	954	195	46	-	-
Kesäkuu	648	518	110	20	-	-
Heinäkuu	920	780	112	28	-	-
Elokuu	919	795	100	24	-	-
Syyskuu	647	548	83	16	-	-
Lokakuu	1 022	871	122	29	-	2
Marraskuu	1 051	895	135	21	2	-
Joulukuu	1 023	854	132	37	2	-
Yhteensä	12 285	10 156	1 732	397	4	2

Lihantarkastamoissa (Helsingin n:o 1:ssä teurastamolla ja Helsingin n:o 2:ssa Malmilla) tarkastettiin v:n 1952 aikana 3 450 895 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat 50 159 kg:aan paloiteltua lihaa ja seuraavassa mainittuihin ruholajeihin; vertailun vuoksi julkaistaan myöskin v:n 1951 vastaavat luvut:

	1951	1952
	Ruhoja, kpl	Ruhoja, kpl
Sonneja	227	277
Lehmiä	7 413	8 991
Hiehoja ja isoja vasikoita...	13 817	16 532
Pikkuvasikoita	25 085	21 915
Lampaita ja vuohia	10 281	13 570
Sikoja ja porsaita	8 853	6 805
Hevosia	732	730
Yhteensä	66 408	68 820

x) Teurastustavasta johtuen on uskonnollisten menojen mukaan teurastettujen eläinten vuodot merkitty II luokkaan.

Tarkastuksen johdosta erikoiskäsiteltiin yksi sonnin ja yksi lennan ruho, kun taas seuraava määrä ruhoja ja ruhonosia hylättiin:

	Koko ruhoja,		Ruhonosia,		Kaikkiaan,
	kpl	kg	kpl	kg	kg
Sonneja	3	523	8	88	611
Lehmä	185	29 133	64	1 956	31 089
Hiehoja ja isoja vasik.	45	2 515	19	283	2 798
Pikkuvasikoita	453	6 515	82	522	7 037
Lampaista	22	289	11	33	322
Sikoja	38	3 225	172	1 292	4 517
Porsaita	8	256	-	-	256
Hevosia	30	7 115	10	202	7 317
Vhteensä	784	49 571	366	4 376	53 947

Sitä paitsi hylättiin paloiteltua lihaa 189 kg ja elimiä 44 228 kg, joten tällä osastolla hylätyn lihan kokonaismäärä oli 98 364 kg.

Tukkuuymyntihallin, jäädyttämön ja syväjäädymön sekä eri laitteiden käyttö.

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Tukkuuymyntihallissa myytiin:													
Raavaista	4 843	4 211	4 056	3 667	3 771	2 571	3 334	3 035	3 885	4 463	4 232	4 071	46 139
Isoja vasikoita	4 794	4 212	4 357	5 093	5 696	3 874	6 441	5 069	5 869	5 879	5 209	5 174	61 667
Pikkuvasikoita	2 076	2 272	2 561	4 008	2 930	1 480	1 539	1 407	1 426	2 105	1 841	1 744	25 389
Lampaista	2 770	2 492	2 212	2 297	2 167	1 188	3 711	6 080	6 546	7 001	5 522	3 646	45 632
Sikoja	4 352	4 477	4 263	4 192	4 264	3 190	4 033	3 472	4 364	4 606	4 675	7 096	52 984
Hevosia	322	231	394	308	350	211	277	218	339	383	588	278	3 899
Vhteensä kpl	19 157	17 895	17 843	19 565	19 178	12 514	19 335	19 281	22 429	24 437	22 067	22 009	235 710
Muuta tavaraa	82 628	84 712	95 480	87 042	94 154	54 220	24 323	41 681	57 083	67 353	71 026	74 128	833 830

x) Eläistä 1 hlrvet.

Kiloiksi muunnettuina muuttuvat edelläkolevat numerot seuraaviksi:

	Kg			Kg			Kg	
Tammikuu ...	1 576	249	Toukokuu ...	1 540	597	Syyskuu ...	1 465	026
Helmikuu ...	1 423	205	Kesäkuu	1 047	959	Lokakuu ...	1 584	106
Maaliskuu ..	1 468	239	Heinäkuu ...	1 417	292	Marraskuu..	1 580	722
Huhtikuu ...	1 445	170	Elokuu	1 161	140	Joulukuu ..	1 608	137

Koko vuosi 17 317 842

Teurastamossa säilytettiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Jäädyttämön riippuvien ruhojen osastoilla säilytettiin ¹⁾ :													
Raavaista ja isoja vasikoita ... kpl	16 788	9 327	10 213	13 350	11 787	11 437	24 335	13 622	19 614	19 092	16 830	14 435	180 830
Pikkuvasikoita	1 813	1 759	2 872	6 289	2 966	1 656	1 705	2 261	1 144	1 730	1 485	1 550	27 230
Lampaista	2 208	2 759	3 588	2 671	3 264	1 128	4 958	6 812	5 104	6 616	5 016	4 631	48 755
Sikoja	7 372	8 255	9 617	10 145	6 872	6 191	8 004	6 719	5 764	9 172	8 621	13 073	99 805
Hevosia	1 560	783	2 762	1 905	1 473	2 523	991	868	1 503	1 988	2 278	1 536	20 170
Vhteensä kpl	29 741	22 883	29 052	34 360	26 362	22 935	39 993	30 282	33 129	38 598	34 230	35 225	376 790
Muuta tav. kg	74 816	54 505	56 450	85 680	120 535	117 934	134 642	116 580	88 215	98 863	95 588	130 278	1 174 082
Syväjäädymössä säilytettiin:													
Metsänriistaa, kanoja ym. siipikarjaa	2 145	2 580	4 893	894	15 945	1 701	13 191	4 359	7 995	10 160	8 230	4 735	76 828
Lihaa	20 381	12 405	9 535	1 010	32 142	28 757	19 516	4 308	9 871	16 875	33 375	24 453	212 628
Muuta tavaraa	2 852	-	6 423	-	2 475	1 960	3 672	7 270	9 579	2 668	1 516	2 806	41 223
Metsästäjäkokeen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25 000	25 000
Vhteensä kg	25 378	14 985	20 851	1 904	50 562	32 418	36 379	15 937	27 445	29 703	43 123	56 994	355 679

1) Luvut tarkoittavat säilytyspäivien yhteenlaskettua ruhomäärää.

Teurastamon juoksuratoteja, sähkötuntureja ym. laitteita käytettiin seuraavaa muulla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
Raavaita.....kpl	1 750	1 562	1 458	1 190	1 141	804	1 064	1 248	1 499	1 669	1 500	1 562	16 447
Isoja vasikoita "	1 782	1 630	1 855	2 419	2 378	1 638	2 859	2 354	2 724	2 401	2 077	2 039	26 156
Pikkuvasikoita. "	457	491	601	1 135	766	184	184	315	471	614	421	304	5 943
Lampaista	1 284	1 132	1 210	1 300	1 214	648	1 208	2 603	2 708	3 641	4 345	2 141	23 514
Sikoja	1 614	2 311	2 031	1 699	1 309	967	1 203	1 175	1 903	1 659	1 729	2 293	20 093
Hevosia	36	25	63	14	25	35	24	34	54	164	88	14	476
Yhteensä kpl	6 923	7 151	7 218	7 757	6 833	4 276	6 542	7 809	9 359	10 248	10 160	8 353	92 629
Muuta tavaraa...kg	5 215	6 041	7 766	10 916	3 080	1 135	3 687	3 063	4 647	11 063	10 648	10 382	89 645

x) Näistä 1 hirvi.

Edellämainittu lihamäärä oli kiloissa laskettuna eri kuukausina seuraava:

Tammikuu ...	516 589	Toukokuu ...	449 277	Syyskuu ...	555 194
Helmikuu ...	522 483	Kesäkuu	379 184	Lokakuu ...	570 736
Maaliskuu ..	531 670	Heinäkuu ...	387 330	Marraskuu..	539 764
Huhtikuu ...	503 634	Elokuu	405 622	Joulukuu ..	541 855

Koko vuosi 5 903 338

Lihantarkastamosta suoraan vietiin tukkumyyntihallia käyttämättä 141 raavaan, 6 484 pikkuvasikan, 347 lampaan, 254 sian ja 13 hevosen ruhoa. Lisäksi vietiin tarkastamosta suoraan 41 358 kg paloiteltua lihaa.

Lihenhinnoittelu. Hinnoitellun lihan korkein ja alin hinta eri hintaryhmissä kunakin kuukautena ilmenee taulukosta n:o IV.

Laboratorio. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 239 täydellistä bakteriologista tutkimusta keittokokeineen ja ph-määräyksineen, 171 pienempää bakteriologista, bakterioskopista ja histologista tutkimusta, 406 keittokoetta ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta, 8 sekalaista tutkimusta sekä 27 017 sian ruhoa koskevaa trikinikoetta.

Täydellisiä koko ruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia valaisivat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Eläinlajit	Bakteeripitoisuus				Keittokokeen tulos			Toimenpide	
	Eläinten luku	Runsaasti	Vähän	Bakteerittomia	Voimakas vieras haju	Heikko vieras haju	Ei vierasta hajua	Hylättyjen luku	Hyväksyttyjen luku
Raavaita	121	28	67	26	48	25	48	53	68
Hiehoja ja isoja vasikoita..	16	3	9	4	6	3	7	8	8
Pikkuvasikoita	21	9	10	2	7	1	13	14	7
Lampaista	1	-	-	1	1	-	-	1	-
Sikoja	61	22	26	13	20	12	29	38	23
Hevosia	9	2	6	1	4	2	3	8	1
Yhteensä	229	64	118	47	86	43	100	122	107
Rokkivasikoita	10	-	7	3	-	-	-	-	10

Tutkituista ruhoista oli 86 teurastusosastoilta ja 153 lihantarkastamolta, mikä on 0.2 % kaikista teurastamolla teurastetuista ja tarkastetuista ruhoista. Tutkituista ruhoista, rokkovasikoita lukuunottamatta, hylättiin 53.3 %. Hylkymisen syynä oli 22 tapauksessa, 18.0 %, bakteeripitoisuus, 58 tapauksessa, 47.5 %, keittokokeessa todettu vieras haju tai liian korkea ph-luku, 34 tapauksessa, 27.9 %, sekä bakteeripitoisuus että vieras haju tai liian korkea ph-luku sekä 8 tapauksessa, 6.6 %, patologistanatomiiset muutokset. Määritellyjä verenmyrkytyksiä todettiin 4 naudassa, jotka kaikki aiheutuivat kolibakteereista, 8 pikkuvasikassa, joista 7 aiheutui

kolibakteereista ja 1 diptokokeista ja 15 siassa, joista 9 aiheutui sika-ruusubakteereista, 5 kolibakteereista ja 1 streptokokeista.

Tutkittaviksi otettiin ruhoja seuraavista syistä: Septikemian merkkejä 55 tapausta, hätäteurastus 26, mastitis 22, hepatitis 18, peritonitis 14, partus 13, erysipelas suis 11, pneumonia 11, pericarditis traumatica 7, enteritis 7, lymphadenos 5, icterus 4, metritis 4, gastritis traumatica 3, abscessus 3, vaccin variol 10 ja muista syistä 26 tapausta.

Pienemmät bakteriologiset, bakterioskopiset ja histologiset tutkimukset koskivat 28 pernaruttokoetta, joista kaikki olivat kielteisiä, 75 tuberkuloosikoetta, 23 bakteriologista ja 45 histologista koetta.

Tuberkuloosin tähden tutkittiin 41 sikaa ja tulos oli 24 tapauksessa, 58.5 %, myönteinen. Muutokset esiintyivät 15 kertaa mesenteriaalirauhasissa ja 9 kertaa submaxillarirauhasissa. Kaikki näytteet olivat teurastusosastolta. Nautoja tutkittiin 4 kpl, joista 2 tapauksessa tulos oli myönteinen ja 2 tapauksessa kielteinen. Muutokset esiintyivät kummassakin tapauksessa keuhkoissa. Molemmat tapaukset olivat teurastusosastolta.

97 muusta bakteriologisesta tutkimuksesta tulos oli kielteinen 49 tapauksessa. Infektion syyt olivat seuraavat: 15 kertaa kolibakteereja, 9 pyogenesbakteereja, 4 diplo-streptokokkeja, 4 stafylokokkeja, 2 corynebakteereja, 2 sikaruusubakteereja, 2 pastörellabakteereja, 1 listerella- ja 1 norobakteereja sekä 9 tapauksessa sekainfektio.

Histologisissa tutkimuksissa todettiin muutoksia seuraavasti: 16 kertaa rasvarappeutumia, 7 carcinomaa, 7 actinomycestä, 4 lymfadenosia ja 11 tapauksessa erilaisia muita muutoksia.

Keittokokeet ilman samanaikaista bakteriologista tutkimusta:

Eläinlajit	Eläinten luku	Tul o s			Toimenpide	
		++ Voimakas vieras haju	+ Heikko vieras haju	- Ei vierasta hajua	Hylättyjen luku	Hyväksyttyjen luku
Raavaita	173	63	51	59	67	106
Hiehoja ja isoja vasikoita..	40	20	10	10	21	19
Pikkuvasikoita	1	1	-	-	1	-
Lampaista	4	1	-	3	1	3
Sikoja ja porsaita	176	29	74	73	29	147
Hevosia	12	3	5	4	3	9
Yhteensä	406	117	140	149	122	284

Tutkituista ruhoista oli 177 teurastusosastoilta ja 229 lihantarkastamolta. Tutkimusten perusteella hylättiin 122 ruhoa kokonaan eli 42.9 % koko tarkastetusta määrästä. Tutkimusten syinä olivat 158 karjun vikaa, 73 tapauksessa vieras haju, 50 pullistustauti, 23 traumaattinen sydänpuusin tulehdus, 14 hätäteurastus, 14 maksavikoja, 8 munuaisvikoja, 6 kelta-tautia, 6 acetonemia ja 54 tapauksessa joku muu tauti.

Sairasosasto: Sairasosastolla teurastettiin tai obdusoitiin 34 eläintä, nimittäin 1 raavas, 15 pikkuvasikkaa, 2 lammasta ja 16 sikaa. Kuolemat tai sairauden syiksi todettiin verenmyrkytykset tai tapaturmat.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta n:o I.

Matorakkulataudin (Cysticercus inermis) esiintymistä valaisevat seuraavat yksityiskohtaiset tiedot:

Tarkastuspaikka		Rakkuloiden luku		Rakkulat olivat		Rakkulat löytyivät			Ruhoja kaik- kiaan
Teuras- tus- osastot	Lihan- tarkas- tamo	Yksi	Useam- pia	Eläviä ja kuol- leita	Ainoas- taan kuol- leita	Ainoas- taan päästä	Ainoas- taan sy- däimestä	Useam- mista pai- koista	
Absoluuttiset luvut									
58	2	38	22	46	14	40	8	12	60
Prosenttiluvut									
96.7	3.3	63.3	36.7	76.7	23.3	66.7	13.3	20.0	100.0

Sonneja ja lemmiä oli 33, hiehoja ja isoja vasikoita 27.

Nystyrätauti (Tuberculosis) todettiin 2 nautaeläimessä ja 24 siassa.

Matorakkula (*Cysticercus inermis*) ja nystyrätauti (Tuberculosis) esiintyivät v. 1938 ja vv. 1946 - 1952 seuraavasti:

Vuosi	<i>Cysticercus inermis</i>		<i>Tuberculosis</i>			
	Nautojen luku	%	Nautojen luku	%	Sikojen luku	%
1938	264	0.41	-	-	227	0.73
1946	25	0.18	-	-	21	0.63
1947	42	0.12	-	-	25	0.10
1948	55	0.16	-	-	30	0.11
1949	45	0.07	-	-	28	0.06
1950	62	0.11	5	0.009	30	0.09
1951	59	0.09	3	0.005	23	0.09
1952	64	0.10	2	0.003	24	0.07

Käyttöosasto. Konekeskus käsitti konehallin, korjauspajan, jäätehtaan varastolleen sekä kellarikerroksessa olevat aineiden ja voiteluöljyn varastot. Jäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten oli konehallissa kaksi turbojäähdytyskonetta à 240 000 ly/t - 8° C + 25° C, syväjäähdytyshuoneiden jäähdyttämistä varten kaksi turbojäähdytyskonetta à 100 000 ly/t - 18° C + 25° C tarpeellisine apukoneineen sekä kirkkaan jään valmistuslaitos, jonka vuorokautinen valmistusmäärä oli 400 kpl 25 kg:n painoista jääkuutiota. Jäähdytyshuoneiden lämpötilojen ja ilman kosteuden tarkkailua varten oli konehalliin sijoitettu kaukolämpömittarit. Eri koneiden toiminta ja jäänvalmistus selviää seuraavasta:

Jäähdytyskoneiden I-IV käyttöaika oli kertomusvuonna seuraava: I:n 344 tuntia 50 minuuttia, II:n 2 996 tuntia 20 minuuttia, III:n 1 062 tuntia 40 minuuttia ja IV:n 2 366 tuntia 25 minuuttia eli yhteensä 6 770 tuntia 15 minuuttia. Kloorikalsiumia käytettiin I säiliössä 15 580 kg ja II säiliössä 35 765 kg, yhteensä 51 345 kg. Jäätä valmistettiin 1 004 400 kg.

Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä varten sekä tarvittavan lämpimän veden valmistamiseksi oli kaksi Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg:n työpaineella, varustettuna 160 m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hillensyöttölaitteella (ketjuarinalla). Toinen kattila oli varustettu puulämmitykseen soveltuvalla tulipesällä.

Höyrykattiloita lämmitettiin 4 085 tuntia, siitä I kattilaa 810 tuntia 30 minuuttia ja II kattilaa 3 274 tuntia 30 minuuttia. Halkoja kulutettiin 2 291 m³ ja kivihiiltä 978.5 tonnia eli kivihiilen määrä muurattuina haloiksi, halkoja kaikkiaan 8 161 m³. Vettä kulutettiin 2 663 m³.

Helsingin kaupungin sähkölaitoksen Suvilahden voima-asema alkoi joulukuun 23 p:stä alkaen toimittaa kaukolämmitysputkiston välityksellä laitokselle höyryä, jota käytettiin joulukuun 23 p:n ja 31 p:n välisenä aikana yhteensä 360 tonnia.

Veden kulutus: Helsingin kaupungin vesijohtolaitokselta tulevan veden kulutus kuutiometreissä jakaantui eri osastoille seuraavasti:

Lämpökeskus	2 663	Lihantarkastamo	229
Läminvesisäiliö	25 329	Saniteettiteurastamo	1 506
Jäähdytyskoneet	2 935	Suuren karjan talli	857
Hallintorakennus	1 897	Pienen karjan talli	641
Ilmatiiivistäjä	1 084	Lantala	4 614
Jätehdas	2 785	Viemärivereden puhdistus ...	3 658
Tukkuhalli ja kellari ...	1 827	Karjavaunujen puhdistus ..	3 144
Jäähdytyshuoneet	359	Lihavaunujen puhdistus ...	1 568
Sikateurastamo	5 312	Kanateurastamo	352
Suolipesimö	20 067	Kesänavetta	2 541
Mahojen tyhjennys	68 844	Pihojen kastelu	945
Suuren karjan teurastamo.	7 045	Vuotavarasto	311
		Maidontarkastamo	2 296

Yhteensä 162 809

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitokselta 5 250 voltin suurjännitteisenä teurastamon omalle muuntoasemalle, jossa jännite alennetaan 500 ja 220/127 voltin jännitteiseksi. 500 voltin jännitteistä virtaa käytetään jäähdytyskoneiden moottoreissa ja 220 voltin jännitteistä pienemmissä moottoreissa, tuuletajissa ja valaistukseen, ollen lamppujännite 127 voltia. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa selviää seuraavasta: valaistusvirtaa kulutettiin 103 867 kWh, 220 voltin voimavirtaa 409 271 kWh ja 500 voltin voimavirtaa 579 300 kWh, yhteensä 1 092 438 kWh.

Rautatievaunupestimöt. Teurastamolle kuuluu sinne saapuvien liha- ja karjavaunujen puhdistus ja desinfioiminen. Kertomusvuoden aikana puhdistettiin 2 408 karjavaunua ja 138 lihavaunua, yhteensä 2 546 vaunua. Lämpimän veden kulutus oli 1 023 m³ ja kylmän veden 3 176 m³.

Kalasatama. Kertomusvuoden aikana tuotiin Helsinkiin kalaa kaikkiaan 10 685 024 kg, josta suolattua silliä oli 4 604 876 kg ja tuoretta silakkaa 2 909 189 kg. Yksityiskohtaiset tiedot koko kalan tuonnista kuukausittain, lähetyspaikkakunnittain ja kuljetustavan mukaan ilmenee taulukoista V ja VI.

Kalasataman jäähdyttämössä säilytetyn tavaran määrä ilmenee seuraavasta yhdistelmästä, jossa luvut tarkoittavat säilytyspäivien yhteenlaskettua kilomäärää:

Kuukausi	Kalaa	Muuta tavaraa	Yhteensä
Tammikuu	169 622	1 580	171 202
Helmikuu	247 285	31 115	278 400
Maaliskuu	405 028	51 620	456 648
Huhtikuu	223 568	26 445	250 013
Toukokuu	193 710	21 840	215 550
Kesäkuu	224 705	18 200	242 905
Heinäkuu	318 164	14 620	332 784
Elokuu	322 182	12 680	334 862
Syyskuu	247 943	5 485	253 428
Lokakuu	255 915	6 650	262 565
Marraskuu	246 742	7 545	254 287
Joulukuu	382 178	1 720	383 898
Yhteensä	3 237 042	199 500	3 436 542

Tulot ja menot: *Tuloja* oli kertomusvuonna talousarvion mukaan arvioitu kertyvän 100 853 180 mk, josta teurastamon tuloja 98 015 180 mk ja kalasataman tuloja 2 838 000 mk. Tilien mukaan nousivat tulot 85 440 958 mk:aan, josta teurastamon tuloja 83 765 187 mk ja kalasataman tuloja 1 675 771 mk. Tulot olivat siten teurastamon osalta 14 249 993 mk ja kalasataman osalta 1 162 229 mk arvioituja pienemmät. Kokonaisuudessaan olivat tulot 15 412 222 mk arvioitua määrää pienemmät.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

Tuloerä	Talousarvion mukaan, mk	Tilien mukaan, mk	Ylitulot (+) tai vajaus (-), mk
Teurastusosastot	30 550 000	25 563 618	- 4 986 382
Lihantarkastamot	9 250 000	8 749 829	- 500 171
Tukkumyyntihalli	12 500 000	12 005 794	- 494 206
Kuljetusratojen ym. laitteiden käyttö	5 500 000	5 250 912	- 249 088
Jäähdyttämöt	24 000 000	21 596 150	- 2 403 850
Luontoisetujen kor- vaukset	156 900	224 880	+ 67 980
Muut tulot	18 896 280	12 049 775	- 6 846 505
Yhteensä	100 853 180	85 440 958	- 15 412 222

Seuraavasta prosenttilaskelmasta ilmenee vv:n 1948 - 52 eri tuloryhmien osuus kokonaistulosta:

Tuloerä	1948 %	1949 %	1950 %	1951 %	1952 %
Teurastusosastot	28.3	35.6	32.9	30.5	29.9
Lihantarkastamot	12.6	9.5	9.7	9.7	10.2
Tukkumyyntihalli	14.8	11.8	12.9	12.8	14.1
Kuljetusradat	6.1	4.0	5.1	4.7	6.1
Jäähdyttämöt	24.2	23.6	25.6	25.6	25.3
Luontoisetujen kor- vaukset	0.3	0.1	0.2	0.2	0.3
Muut tulot	13.7	15.4	13.6	16.5	14.1

Menot. Kaupungin v:n 1952 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 103 714 438 mk, johon kertomusvuonna myönnettiin ylitysoikeuksia ja lisämäärärahoja yhteensä 9 144 405 mk, mistä käytettiin 103 228 898 mk. Eri menoeriin jakautuivat määrärahat seuraavasti:

Menoerä	Määrärahat, mk	Lisämäärärahat ja ylitysoikeu- det, mk	Käytetty ti- lien mukaan, mk	Säästö (+) tai Ylitys (-), mk
Palkkiot	211 000	-	207 050	+ 3 950
Vakinaiset viran- haltijat	28 191 790	2 475	27 945 415	+ 248 850
Tilapäiset viran- haltijat	896 040	30 520	532 530	+ 394 030
Vuosilomasijaiset..	756 400	-	303 360	+ 453 040
Muut palkkamenot ..	15 361 660	-	11 124 622	+ 4 237 038
Vuokra	7 719 098	-	7 719 098	-
Lämpö	13 295 000	4 500 000	17 369 795	+ 425 205
Valaistus	325 560	810 082	1 135 642	-
Hylkyliha	500 000	-	491 715	+ 8 285
Vedenkulutus	2 400 200	-	2 168 546	+ 231 654

Puhtaanapito	9 186 000	-	8 384 255	+	801 745
Painatus ja sidonta	1 000 000	-	947 692	+	52 308
Tarverahat	1 050 000	-	848 602	+	201 398
Vaatteiden pesu ...	200 000	-	198 816	+	1 184
Koneiden, työkalu- jen, työvaatteiden ja kaluston han- kinta	2 597 000	481 026	1 888 014	+1	190 012
Yleisten laitteiden kunnossapito	7 098 000	-	6 251 954	+	846 046
Tapaturmavakuutus- maksut	500 000	-	349 821	+	150 179
Käyttövoima	4 019 400	2 500 000	6 336 831	+	182 569
Rehut ja kuivikkeet	985 000	-	782 900	+	202 100
Tarveaineet	1 250 740	820 302	2 071 042	-	
Rakennusten, teiden ja ratojen korjaus ja kunnossapito ..	6 171 550	-	6 171 198	+	352
Yhteensä	103 714 438	9 144 405	103 228 898	+9	629 945

V:n 1952/53 vaihteessa oli teurastamon varastossa kivihiiliä 686.8 tonnia eli 4 807 600 mk:n arvosta, koksia 5.45 tonnia eli 39 867 mk:n arvosta ja kloorikalsiumia 24 820 kg eli 624 223 mk:n arvosta, kaikkiaan tavaraa 5 471 690 mk:n arvosta.

Selvemmän kuvan saamiseksi kokonaismenot on jätelämpänä olevassa yhdistelmässä jaoteltu pääryhmiinsä, minkä lisäksi menoerien osuudesta kokonaismenoihin on tehty prosenttilaskelma:

	1 9 5 1	1 9 5 2	1950	1951	1952
Menoerä	Kokonaismäärä, mk	Kokonaismäärä, mk	%	%	%
Palkkausmenot	51 728 288	48 235 243	55.7	54.4	46.7
Palkkiot	205 075	207 050	0.2	0.2	0.2
Vakinaiset viran- haltijat	27 002 035	27 945 415	27.9	28.4	27.1
Tilapäiset viran- haltijat	2 634 662	532 530	3.6	2.8	0.5
Vuosilomasijaiset.	386 211	303 360	0.3	0.4	0.3
Muut palkkamenot..	12 275 648	11 124 622	13.8	12.9	10.8
Puhtaanapito	9 224 657	8 122 266	9.9	9.7	7.8
Vuokra	3 901 924	7 719 098	5.4	4.1	7.5
Käyttökustannukset.	16 852 979	29 081 856	20.2	17.7	28.2
Lämpö	9 451 344	17 369 795	10.5	9.9	16.8
Valaistus	308 079	1 135 642	0.4	0.3	1.1
Vedenkulutus	2 164 935	2 168 546	2.7	2.3	2.1
Käyttövoima	3 346 397	6 336 831	4.6	3.5	6.2
Tarveaineet	1 582 224	2 071 042	2.0	1.7	2.0
Kunnossapitokustan- nukset	16 877 240	14 311 166	14.7	17.8	13.8
Koneiden, työkalu- jen, työvaatteiden ja kaluston han- kinta	2 660 014	1 888 014	3.8	2.8	1.8
Yleisten laitteiden kunnossapito.	4 749 954	6 251 954	3.1	5.0	6.1
Rakennusten, teiden ja ratojen korjaus ja kun- nossapito	9 467 272	6 171 198	7.8	10.0	5.9

Muut kustannukset..	5 668 545	3 881 535	4.0	6.0	3.8
Hylkylihan korvaus	502 113	491 715	0.4	0.5	0.5
Painatus ja sidon-					
ta	1 095 696	947 692	0.8	1.2	0.9
Tarverahat	979 635	848 602	1.1	1.0	0.8
Vaatteiden pesu ..	203 342	198 816	0.2	0.2	0.2
Tapaturmavakuutus-					
maksut	446 350	349 821	0.6	0.5	0.3
Rehut ja kuivik-					
keet	2 441 409	782 900	0.9	2.6	0.8
Puhtaanapito	-	261 989	-	-	0.3
Menot yhteensä	95 028 976	103 228 898	100.0	100.0	100.0
Tulot yhteensä	87 101 050	85 440 958			
Vajaus	- 7 927 926	-17 787 940			

I. Hylkäämiset, ryhmitettyinä niiden syyn ja kohteiden mukaan v. 1952

[illegible]

Huom. Taulukkosarakkeeseen Elimiä kokonaan tai osittain merkityt luvut eivät osoita elinten lukua, vaan eläinten lukua joista ne on hylätty.

Hylkäämisen syy		Sonneja ja härkiä		Lehmä		Hiehoja ja isoja vasikoita		Pikkuvasikoita		Lampaista		Sikoja		Porsaita		Hevosia	
		Koko ruhoja elävänä	Ruhoja osittain	Elimiä kokonaan tai osittain	Koko ruhoja elävänä	Ruhoja osittain	Elimiä kokonaan tai osittain	Koko ruhoja elävänä	Ruhoja osittain	Elimiä kokonaan tai osittain	Koko ruhoja elävänä	Ruhoja osittain	Elimiä kokonaan tai osittain	Koko ruhoja elävänä	Ruhoja osittain	Elimiä kokonaan tai osittain	Koko ruhoja elävänä
		Liikantarkastamo															
1	Abcessus Märkäpesäkkeet	-	-	-	1	5	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
2	Acetonaemia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
3	Actinomycosis Sädesienitauti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
4	Angiectasia hepatis Pilkkumaksa	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
5	Anthrax	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
6	Arthritis, bursitis, gonitis Nivel-, limapussi- tai polvitulehdus	-	-	-	4	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	1	6
7	Bronchopneumonia catarrhalis chron. sum. Porsasyskä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	7
8	Contusiones, fracturae Ruhjevammat, luunmuraenorrh. tumat, verenvuodot	-	1	4	29	-	7	5	6	7	10	-	90	-	-	3	8
9	Cystae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
10	Cysticercus cellulosae	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
11	" inermis Matorakkulat	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
12	" tenuicollis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
13	Distomatosis Maksamadot	-	-	-	-	61	-	2	-	-	-	40	-	-	-	-	13
14	Echinococcus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
15	Erysipelas suis Sikaruusu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	1	-	15
16	Gastritis et pericarditis traumatica Traumaattinen maha- ja sydänpussin tulehdus	-	1	3	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
17	Icterus Keltatauti	-	-	6	-	1	1	42	1	1	-	1	-	-	-	5	17
18	Kachexia Näivettyminen	-	-	5	-	2	-	53	-	4	-	2	-	-	-	-	18
19	Mastitis Utaretulehdus	-	-	9	2	10	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	19
20	Metritis Kohtutulehdus	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20
21	Nephritis Munuaistulehdus	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	21
22	Piroplasmosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
23	Pneumonia Keuhkokuume	-	-	1	-	1	1	1	-	1	-	1	-	2	1	-	23
24	Pyæmia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
25	Septicaemia Verenmyrkytys	-	-	9	-	1	-	109	-	2	-	4	-	1	-	1	25
26	" haemorrhagica sum.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
27	Trichinosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
28	Tuberculosis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
29	Tumores Kasvannaiset	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	29
30	" Kehittymättömyys	-	-	-	-	-	-	66	-	-	-	-	-	-	-	-	30
31	" Liikaantuminen	-	-	-	4	1	2	8	6	4	-	3	-	2	-	1	31
32	" Pilaantuminen	-	1	3	2	7	-	50	49	10	2	9	3	3	-	1	32
33	" Rehu-, kaltausvesi-, veriaspiratio	-	-	6	-	98	-	128	-	-	-	19	-	451	-	-	33
34	" Vieras haju, väri, maku	2	5	82	6	5	29	7	89	20	2	1	12	60	4	7	34
35	Alli morbi Muut taudit	1	-	58	14	57	11	2	12	29	1	5	4	67	10	12	35
36	Yhteensä	3	8	7	185	64	256	45	19	160	453	82	21	22	11	135	36

-Huom. Taulukkosarakkeeseen Elimiä kokonaan tai osittain merkityt luvut eivät osoita elinten lukua, vaan eläinten lukua joista ne on hylätty.

II. Tukkumyyntihallin ja jäädyttämön käyttö vuosina 1943-52

Vuosi	R u h o j a , k p l									Muuta tavaraa, kg	Yhteensä, kg
	Raavaista	Isoja vasikoita	Pikku- vasikoita	Lampaita	Sikoja	Por- saita	Hevosia	Hirviä, poroja	Kettuja		
Tukkumyyntihallissa myytiin											
1943	5 533	8 703	14 472	2 841	4 657	66	1 037	-	-	91 229	2 266 066
1944	13 815	11 993	13 863	5 157	9 542	217	2 426	-	-	119 762	3 945 627
1945	12 377	6 165	13 678	3 970	3 320	133	1 839	-	-	167 372	2 925 794
1946	11 766	7 049	14 024	5 029	3 699	49	1 239	-	-	56 238	2 603 839
1947	35 487	18 711	22 631	52 290	41 651	51	4 299	-	-	288 709	11 142 036
1948	28 948	26 951	28 717	61 832	45 018	-	4 500	-	-	577 518	11 716 022
1949	35 768	44 544	32 146	77 749	78 855	-	2 603	-	-	513 392	16 500 993
1950	36 629	56 360	28 336	62 278	56 369	-	3 431	-	-	746 173	15 840 430
1951	40 962	59 728	27 994	38 301	56 630	-	3 442	-	-	756 057	16 173 553
1952	46 139	61 667	25 389	45 632	52 984	-	3 899	-	-	833 830	17 317 842
1943-52	267 424	301 871	221 250	355 079	352 725	516	28 715	-	-	4 150 280	100 432 202
Jäädyttämössä säilytettiin											
1943	36 456	24 833	5 505	16 407	323	3 161	129	228	349 768	.	
1944	37 903	25 737	5 117	21 290	629	7 199	-	-	545 414	.	
1945	33 751	17 787	5 384	7 676	173	4 895	-	-	441 670	.	
1946	36 593	24 744	9 462	10 431	108	7 371	-	-	621 959	.	
1947	88 817	25 370	78 905	89 055	225	20 721	-	-	760 777	.	
1948	93 755	32 170	80 225	93 139	161	22 252	-	-	692 161	.	
1949	150 646	37 343	90 738	161 618	-	9 603	-	-	659 398	.	
1950	169 006	29 987	60 274	108 276	-	14 858	-	-	824 513	.	
1951	183 461	29 330	44 036	103 372	-	17 145	-	-	926 973	.	
1952	180 830	27 230	48 755	99 805	-	20 170	-	-	1 174 082	.	
1943-52	1 011 218	274 531	428 401	711 069	1 619	127 375	129	228	6 996 715	.	

III. Syväjäädyttämön käyttö vuosina 1943-52

Vuosi	Syväjäädyttämössä säilytettiin						
	Metsän-riistaa	Kanoja ym. siipikarjaa	Kaniineja	Lihaa	Muuta tavaraa	Metsästäjä-kopeissa	Yhteensä
K i l o g r a m m a a							
1943	165 329	51 853	8 831	236 139	50 581	23 700	536 433
1944	103 576	54 309	28 267	153 702	30 943	23 400	394 197
1945	127 124	67 085	34 481	70 770	43 776	27 200	370 436
1946	64 238	81 052	48 962	123 818	6 619	27 400	352 089
1947	26 413	27 513	11 121	120 703	49 314	27 400	262 464
1948	19 460	31 055	-	302 780	7 991	25 000	386 286
1949	20	33 238	-	230 594	57 174	25 000	346 026
1950	57 114	-	-	191 176	38 877	25 000	312 167
1951	82 467	-	-	205 431	38 550	25 000	351 448
1952	76 828	-	-	212 628	41 223	25 000	355 679
1943-52	1 068 674	131 662	1 847 741	365 048	254 100	3 667 225	

IV. Lihan tukkubinnat Helsingissä vuonna 1952

	Nuoret sonnit			Isot sonnit			Hiehot			Lehmät			Juottovasikat			Ruohovasikat			Pikkovasikat			Lampaat			Lihotussiat			Eskot			Hevoset		
	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu	Paras laatu	Keski-laatu	Huono laatu			
Kuukausi ja hintataso	Hinta kiloilta, m a r k k a a																																
Tammikuu, korkein alin	190 180	185 175	180 170	165 160	180 165	170 155	175 175	185 140	160 125	170 140	135 110	110 90	270 260	220 210	200 185	190 160	185 170	160 140	- -	145 140	- -	230 210	200 180	160 120	265 260	260 250	250 235	230 220	220 210	200 200	35 30	30 25	
Helmikuu, korkein alin	200 190	195 185	190 180	185 175	165 170	185 170	195 180	185 140	150 130	140 130	140 115	120 90	280 270	240 230	210 200	200 190	195 180	165 170	- -	150 145	- -	230 220	220 200	160 150	250 245	245 240	235 230	230 220	220 200	50 35	45 30	40 20	
Maaliskuu, korkein alin	210 190	205 185	200 170	195 180	190 175	180 160	205 185	195 175	160 140	170 140	160 130	140 120	280 260	250 230	220 200	210 190	200 175	190 170	- -	160 150	- -	220 200	180 180	150 130	250 230	240 225	230 220	225 215	210 185	50 40	55 30	40 20	
Huhtikuu, korkein alin	210 200	205 190	200 180	190 185	185 180	180 170	205 190	200 180	150 130	165 140	150 130	140 110	280 280	250 230	220 200	210 190	200 180	190 170	- -	150 140	- -	220 180	200 150	140 110	225 200	220 190	215 180	215 170	210 160	190 150	60 50	55 40	
Toukokuu, korkein alin	215 210	210 200	200 190	200 190	190 185	185 180	210 200	200 190	150 150	180 160	170 145	150 130	280 280	260 230	220 210	210 200	200 190	190 170	- -	150 140	- -	180 180	150 100	110 210	235 210	230 205	220 195	210 180	200 170	190 160	85 60	80 55	70 50
Kesäkuu, korkein alin	205 205	195 190	190 190	190 180	185 170	180 170	200 200	180 180	140 130	160 150	145 135	130 110	280 280	230 230	210 200	200 190	180 170	180 170	- -	150 150	- -	180 180	150 100	100 230	235 225	230 220	220 210	210 200	200 180	65 60	60 55	50 50	
Heinäkuu, korkein alin	225 200	215 190	210 175	205 180	200 175	190 170	220 190	205 180	160 140	165 160	175 150	160 130	270 260	240 230	210 200	230 200	215 180	200 160	- -	160 160	- -	240 200	210 180	140 130	250 245	240 240	230 230	225 215	220 210	200 190	70 60	60 55	55 50
Elokuu, korkein alin	200 195	190 185	175 170	180 175	175 170	170 160	190 180	180 140	160 140	145 140	130 120	130 120	260 250	220 220	210 200	200 190	180 175	160 150	- -	160 160	- -	240 190	220 170	120 100	250 235	245 225	240 220	225 215	225 210	215 190	70 60	60 55	55 50
Syyskuu, korkein alin	200 190	190 160	170 160	180 180	170 170	160 160	190 185	180 170	150 140	160 145	140 125	120 100	260 250	230 220	200 190	185 180	155 150	150 150	- -	160 150	- -	240 210	220 175	150 100	260 255	255 250	250 240	230 220	220 200	70 60	65 55	60 50	
Lokakuu, korkein alin	190 190	185 175	175 165	180 175	175 170	170 160	185 180	175 170	150 130	140 130	125 110	105 75	260 260	210 210	190 180	180 160	165 140	155 140	- -	150 150	- -	210 170	190 140	130 100	265 250	260 245	255 235	235 215	230 200	220 200	50 40	45 35	40 30
Marraskuu, korkein alin	190 190	185 180	180 170	185 180	180 175	175 170	185 180	175 170	150 140	130 125	120 110	100 90	260 260	230 220	200 190	180 175	180 165	170 150	- -	160 150	- -	190 180	170 150	120 100	250 240	245 230	230 220	215 190	210 180	190 160	40 30	35 25	30 20
Joulukuu, korkein alin	190 185	185 180	180 170	175 165	180 150	165 180	185 180	175 170	140 130	145 120	130 105	110 90	270 260	240 230	200 185	180 175	170 170	170 160	- -	160 160	- -	200 180	180 140	130 110	270 250	260 240	245 230	220 205	210 200	205 190	30 20	30 25	20 10

45-65 kg:n joulupörsään korkein hinta oli 280 mk ja alin hinta 255 mk kilogrammalta.

V. Kalantuonti Helsinkiin kuukausittain ja kalalajeittain sekä lähetyspaikkakuntien mukaan v. 1952

Kuukausi:	Silakka	Kilo- hatti	Koulu	Ahven	Kuha	Lahna	Sy- nävä	Lohi	Siika	Mado	Turska	Silli	Muuta kalaa	Yhteensä
	1 000 kg													
Tammikuu	192.9	-	12.9	12.7	7.0	6.4	0.5	41.7	17.4	14.1	0.5	1 269.7	21.0	1 566.8
Helmi	59.2	0.6	29.9	13.8	5.5	4.0	0.3	9.6	20.9	35.8	0.3	592.3	7.7	780.6
Maaliskuu	258.1	-	22.5	4.4	5.5	1.3	0.1	3.8	29.1	8.3	0.4	73.3	8.1	414.9
Huhtikuu	210.0	-	40.0	19.0	15.4	46.0	40.5	5.1	23.3	0.4	0.6	-	31.9	432.2
Toukokuu	791.1	-	53.8	58.4	19.1	76.6	4.9	25.4	32.5	0.0	0.0	185.7	6.2	1 253.7
Kesäkuu	609.5	-	61.7	61.0	14.6	95.7	0.6	28.0	20.2	-	1.5	-	6.5	899.3
Heinäkuu	316.5	-	39.0	14.6	20.9	21.7	4.9	33.2	14.1	-	5.8	-	17.9	488.6
Elokuu	95.5	-	41.8	17.4	1.7	9.7	1.3	7.6	32.8	-	0.5	-	5.4	213.7
Syyskuu	143.9	1.4	26.3	7.5	1.2	3.7	1.3	17.5	64.5	0.0	0.4	-	53.3	321.0
Lokakuu	138.9	22.5	27.9	6.3	4.4	9.5	1.5	25.9	189.1	0.7	125.7	-	38.3	590.7
Marraskuu	103.1	0.6	26.6	11.2	4.2	14.3	1.5	19.0	68.4	9.0	327.9	459.2	25.0	1 070.0
Joulukuu	199.1	-	33.7	11.0	9.1	18.0	1.2	13.3	33.7	19.6	41.3	2 255.6	17.7	2 653.3
Koko vuosi	3 118.5	25.1	416.1	237.3	108.6	306.9	58.6	200.1	546.0	87.9	504.9	4 835.8	239.0	10 684.8
Siitä:														
Tuoretta	2 909.2	11.7	416.1	237.3	108.6	306.9	58.6	194.7	543.3	87.9	22.7	230.9	227.9	5 355.8
Suolattua	127.5	13.4	-	-	-	-	-	5.4	2.7	-	-	4 604.9	11.1	4 765.0
Savustettua	81.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	81.8
Kulvattua	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	482.2	-	-	482.2
Lähetyspaikkakunta:														
Helsinki-Hanko	626.9	5.3	60.3	41.9	14.8	42.0	4.2	28.7	11.4	4.0	4.6	-	12.2	856.3
Helsinki-Loviisa-Kotka	1 154.3	10.1	29.3	19.2	14.0	66.5	1.4	2.3	1.3	3.4	5.4	-	16.3	1 323.5
Hanko-Turku	1 048.7	3.5	212.2	130.2	41.1	111.9	40.6	37.0	134.0	18.8	12.3	51.2	31.0	1 872.5
Fori	57.0	-	20.2	14.6	2.0	10.1	4.1	27.5	70.0	6.8	-	-	16.0	228.3
Kristina-Vaasa-Kemi	72.9	-	49.3	5.7	1.2	27.1	3.6	90.1	310.6	51.8	0.1	180.1	32.3	824.8
Tampere-Hämeenlinna	-	-	0.2	0.0	10.3	-	-	-	2.9	0.3	-	-	17.0	30.7
Kuopio-Kajaani	-	-	0.1	-	16.7	2.1	-	-	0.3	0.3	-	-	46.4	65.9
Ahvenanmaa	158.7	6.2	44.5	25.7	8.5	47.2	4.7	14.5	15.5	2.5	0.3	-	1.3	329.6
Tanska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64.5	64.5
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	482.2	-	2.0	484.2
Englanti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	648.4	-	648.4
Islanti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 956.1	-	3 956.1
Kaikkiaan	3 118.5	25.1	416.1	237.3	108.6	306.9	58.6	200.1	546.0	87.9	504.9	4 835.8	239.0	10 684.8

VI. Kalantuonti Helsinkiin rautateitse, autoilla ja meritse kuukausittain v. 1952

Kuukausi	Rautateitse			Autoilla			Meritse				Kaikkiaan
	Tuo- retta	Suo- lattia	Savu- tettua	Tuo- retta	Suo- lattia	Savu- tettua	Tuo- retta	Suo- lattia	Savu- tettua	Kul- vattua	
	Kalaa, 1 000 kg										
Tammikuu	39.6	2.8	-	244.3	7.5	1.0	2.0	1 269.5	-	-	1 566.7
Helmi	153.9	0.3	-	157.4	6.2	0.2	-	462.7	-	-	730.7
Maaliskuu	77.9	-	-	333.5	3.2	0.3	-	-	-	-	414.9
Huhtikuu	22.3	2.0	2.9	375.9	0.2	1.7	27.3	-	-	-	432.3
Toukokuu	26.5	-	7.8	435.4	-	9.4	585.7	185.7	3.4	-	1 253.9
Kesäkuu	42.6	-	5.9	266.5	8.0	26.1	548.4	-	1.6	-	899.1
Heinäkuu	33.9	1.8	-	276.4	14.5	12.7	149.0	-	0.1	-	486.4
Elokuu	17.4	-	0.4	127.2	-	0.0	68.5	-	0.1	-	213.6
Syyskuu	47.4	5.5	-	142.7	10.8	1.3	113.4	-	-	-	321.1
Lokakuu	151.7	4.1	-	189.5	35.5	1.5	32.8	51.1	-	124.6	590.8
Marraskuu	33.4	2.2	-	242.4	0.9	4.6	3.8	456.0	-	326.7	1 070.0
Joulukuu	27.9	3.5	-	354.2	0.4	0.8	5.0	2 230.6	-	30.9	2 653.3
Koko vuosi	674.5	22.2	17.0	3 145.4	87.2	59.6	1 535.9	4 655.6	5.2	482.2	10 684.8